

Skógrækt Ríkisins
Selfossi.

Starfsskýrsla fyrir árið 1978.
Suðurlandsumdæmi
Garðar Jónsson.

Gróðursetning:

Þjórsárdalur. Haldið var áfram að planta í gamlar rauðgreni rásir, eins og undanfarin ár. Var í ár mest plantað í Selhöfða. Þá var sett í skóglaut land í Illagili, fyrir vestan bæ á Ásólfstöðum og leit það ljómandi vel út alveg fram á haust er síðast var aðgætt. Var þarna sett Sitgagreni frá Sitka í brattar hlíðar á móti suð-austri. Þarna er gott skjól í flestum áttum, en nokkuð kvöldsett. — Þá var og farið í það að gera tilraun til að koma Lerki í Vikrana í Þjórsárdal. Var farið varlega af stað og plantað í nokkru skjóli við ~~hátt~~ háa gróðurtorfu er Tunguhorn heitir. Settum við skít á sandinn nokkuð snemma sumars og pældum nðdur. Leið síðan u.þ.b. mánuður með miklum þurkum og þótti ekki færa að gróðursetja fyrr er rigndi, og komust plönturnar ekki í sandinn fyrr en seinni part júlí mánaðar. Ef þessi tilraun tekst er orðinn grundvöllur að leggja undir sig sandinn.

Skarfanæs: Farið var í Skarfanæs 19 ~~júní~~^{maí} og byrjað samdægurs að planta. Var plantað eingöngu Stafafuru í reit 1515 og voru það með fallegri plöntum sem ég hefi séð. Komu þér úr frystirnum á Tumastöðum. Rok og þræsingur var meðan á dvölinni stóð og heldur óyndislegt að dvelja í Skarfanæsi þetta skiptið, enda stóð moldarmökkurinn yfir okku allan tíman.

Hlíðargirðing: Í Skaftártungu var haldið 8 ~~júní~~^{maí} með plöntum á vörubílnum og mannskapinn og hjólhýsið í jeppanum. Plantað var ofan og austan við eldri plöntun þarna. Jörð var nýorðin þýð, en klaki á stöku stað. Hefur maður von um að þarna geti orðið nokkuð falleg fura með tímanum, einkum ef borið væri nú á. Jörð þarna er ákaflega rýr. Til prufu var laumað 50 lerkiplöntum í jörðina þarna (R 1120).

Gróðursetningar Skógræktar Ríkisins 1978.

Þjórsárdalur:

Stafafura	Skagway	2/2m	B 890	9.760 ^v	1931, 1213, 1120 2215, 1515, 2287.
Stafafura	Skagway	2/1m	B 890	900 ^v	
Síb.Lerki	Altai	1/1/2k	B 894	4.130 ^v	2214
Síb.Lerki	Altai			1.900 ^v	2286, 3221, 2815, 3050
Sitkagreni	Skagway	2/2m	B 862	390 ^v	1933.
Sitkagreni	Cordova	2/3m	B 817	6.700 ^v	3121, 3221.
Sitkagreni	Hveragerði	2/2m	B 860	1.350 ^v	1930.
Sitkagreni	Hallormst.	2/2m	B 861	1.000 ^v	1929. (Lýsishóll)
Sitkagreni	T 44	3/2m	-	900 ^v	1932.
Sitkagreni	Sitka	2/2	B 668	<u>13.200^v</u> 40.230	1210, 1130.

Skarfaness:

Stafafura	Skagway		B 817	5 500 ^v	1515.
Stafafura	Haines	2/2m	B 854	<u>10.000^v</u> 10.500 ^v	1515.

Hlíðargirðing:

Stafafura	Skagway	2/2m	B 890	4.500 ^v	1010.
Síb.Lerki	Altai	1/1	B 894	<u>50^v</u> 4.550 ^v	1120.

Samtals hjá S.R. 55.280

Þórsmörk á vegum Farfugla.

Birki	Hall	2/1	B 900	8.250	Slyppugil
-------	------	-----	-------	-------	-----------

Bergsstaðir: Styrkur

Síb.Lerki	Altai	1/2	B 894	1.000	
Stafafura	Haines	2/2	B 854	<u>2.000</u>	
				<u>66.530</u>	

Alls á Suðurlandi

Hirðing:

Í Þjórsárdal var hreinsaður teinungur að vanda og notaðar til þess kjarrsagir. Þetta er eilífðarverkefni og tími til kominn að fara að huga aftur að úðun illgresiseiðingarlyfja. Var því keypt til þess ódýr handknúin dæla og gerð tilraun með hið nýja efni Glyfosat, en að öllum líkindum sprautað helzt til seint. Þyrfti að taka saman leiðbeiningar um notkun efnisins eftir því sem reynsla fæst af því hérlandis. Það á því eftir að koma á ljós hvort slík sprautun er framkvæmanleg þar sem rásagrisjað er, og beltunum ætlað að standa tölframbúðar. Nokkuð var hreinsað í Skarfanesi, aðallega frá Stafafuru í reit 1225.

Áburðargjöf:

Borið var á jólatré í Lambahöfða ca 1 tonn af kjarna (R 2913) Þá var sett út áburðartilraun í reit 3329, þar sem teknar voru 3 rásir og borið á 100 gr. í fyrstu rásina og 200 gr í aðra, og 300 gr í þá þriðju. Meðalhæð trjáa er um 1.70 m. Skal nú reynt að athuga hve mikil áhrif hver skammtur hefur. Notað var 23 -23.

Nokkuð af kúamykju var keyrt austur á Vikra og notað að hluta við lerkigróðursetningu og annað eigum við til góða. Nauðsynlegt virðist að nota húsdýraáburð við gróðursetningu á Vikrunum, svo og annað ógróið land, vegna frostlyftingar.

Grisjun:

Sagaðar voru upp gamlar rauðgrenirásir, og plantað í þær aftur. Nýgrísjanir urðu óvenju miklar og fljótunnar, m.a. vegna þess, í hve lágvöxnu kjarri grisjað var. Er nú tilbúið til plöntunar: Móarnir, Hundastapi og Hallshöfði að mestu leiti og eru þetta um 8 hektarar. Þetta land er að mestu ætlað fyrir lerki og furu, en grenibrekkur leynast innan um.

Girðingar:

A Nýjar Girðingar:

Engar nýjar girðingar voru girtar á suðurlandi í ár nema 1200 metra langur kafli í Þjórsárdalsgirðingu norðan Dímons og 100 metra langur kafli ofan við Blakkdal.

Ennþá vantar tæpan kílómetir upp á að ~~koma~~ komast með nýja girðingu austur í Sandá, en tími vinnst sjaldnast til að gera eins mikið og áætlað er.

B Viðhald girðinga:

Viðhaldinu var háttað líkt og undanfarandi ár, sami mannskapur og við gróðursetningar og önnur störf framkvæmdi verkið, og er það mjög bagalegt sérstaklega ef á að gróðursetja mikið, því þá rekast þessi verkefni á. Viðhald á girðingum er þó nokkuð starf, en fer þó nokkuð eftir undanfarandi vetri í hvernig ásigkomulagi girðingarnar eru. Víða hagar hannig til að viðgerðum þarf að vera lokið áður en fé er rekið á afrétt, svo sem í Þjórsárdal og Þórsmörk, þar sem girðingarnar eru jafnframt afréttargirðingar, sama má reynfar segja um þær girðingar sem alfarið eru í byggð, að ef ekki er gert við þær strax á vorin fyllast þær ~~er~~ af fé.

Vegagerð:

Engar nýjar brautir voru gerðar á árinu, en nokkuð borið í eldri brautir. Þannig var borið í svo til allan "Fordveginn" sem ruddur var 1976. Þá var og slett í vegi í Selhöfðum.

Jólatré:

Byrjað var að höggva jólatré í Þjorsárdal fyrst í nóvember og var verið að með frátöfum þar til um mánaðarmótin nóv-des. Þó var ein ferð farin í Þórsmörk 5 des. og þar tekin bílfarmur af jólatrjám. Sérlega óhagstætt veður var meðan á högginu stóð, mikill snjór og óveður svo að segja allan tímann.

Í Þjorsárdal voru tekin tré af stærðum og tölu sem hér segir:

Rauðgreni	0,70 - 5,50 m	1.500	stk
Stafafura	0,70 - 2,00 m	105	-
Sitkagreni	1,25 --3,00 m	27	-

Í Þórsmörk

Rauðgreni og sitkagreni	1,00 - 4,00 m	93	stk.
Samtals á Suðurlandi (G.J)		1.725	stk.

Ferðafólk.:

Í vor var tjaldstöðið í Þjorsárdal flutt þaðan sem það hefir verið á bökkum Hvammsár og á flatirnar á Innri Sandártungu. Þar hafði að vísu verið tjaldstöði áður, en lítið notað nema þegar allt var orðið fullt á Hvammsárbökkum. Í Innri Sandártungu voru settir upp kamrar, fjölgað sorpgrindum og leitt vatn innst á flatirnar. Vatnleiðslan var nú eiginlega meira til að sýnast en vatnið var ekki mikið nýtt, því nóg er af góðu vatni í Sandá en hún rennur meðfram allri tjaldflötinni. Annars er það með móttöku ferðamanna og umsjón í Þórsmörk og Þjorsárdal að það þarf allt að takast til rækilegrar endurskoðunar og úrbóta og það sem allra fyrst, því sannast sagna er það skógræktinni til mikillar skammar eins og ástandið er og hefur verið á þessum stöðum.

Veðurfar ársins:

Veturinn frá áramótum var frekar hagstæður, ekki mikil frost en rigningar og snjócoma annaðs slagið. Um mánaðarmótin feb. - marz setti niður töluverðan snjó, sem hélst þó nokkuð lengi og hlífði jörðinnimikið. Vorið var fremur hagstætt, klaki ekki mikill í jörðu, svo hægt var að taka hnausplöntur til sölu um miðjan maí. Sumarið var sémilegt, þó fannst mér það frekar kalt, án þess þó að geta rökstutt það með mælingum. Haustið var ágætt og nýttist vel til vinnu. Veturinn til áramóta var einnig góður ef nóvember er undanskilin, en í þeim mánuði setti niður geysi mikinn snjó og tafði það mjög fyrir jólatrjáahöggi.

Vöxtur og þrif trjágróðurs:

Laufgun tel ég að hafi verið 8 júní, en lauffall 1. október, eða þar um bil. Þó fer laufgun og lauffall hvað tíma snertir eftir því við hvæð er miðað, t.d. hvaða staði í umdæminu, hve stór blöðin eiga að vera á vorin og hve gul þau eiga að vera á haustin, en við íslenzkt birki er yfirleitt miðað. Ársvöxtur var í lélegu meðallagi, þó staðbundið og tegunda-
bundið.

Birkimaður var lítill í sumar á Suðurlandi, en aftur á móti heyrði maður mikið talað um sitkalús, sérstaklega í lágsveitum. Birkifræ var lítið á Suðurlandi í haust og engu sannað, sama er að segja um fræ af öðrum trjátegundum.

Selfossi 31/12 1978

Gardar Jónsson skógarvörður.